

Ποιμαντικά λάθη εις την αντιμετώπισιν των αιρέσεων. Η περίπτωση του κηρύγματος

Ορθοδοξία / Αιρέσεις

Πρωτοπρεσβύτερος Βασίλειος Γεωργόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ

Βασικός παράγοντας στην ποιμαντική πράξη για τη σωστή και υπεύθυνη αντιμετώπιση των διαφόρων αιρέσεων δεν είναι μόνο η καλή γνώση των δοξασιών και των πρακτικών της κάθε αιρετικής κίνησης, αλλά και η αποφυγή διαφόρων ποιμαντικών λαθών.

Η αποφυγή αυτών των λαθών είναι καίριας σημασίας αναγκαιότητα γιατί, μεταξύ των άλλων, σχετίζεται με την ορθή στρατηγική του ποιμένα ή και του χριστιανού για να βοηθηθεί ο πλανεμένος συνάνθρωπός μας. Ένα τέτοιο ποιμαντικό λάθος είναι ορισμένες φορές και η ποιότητα και το περιεχόμενο του αντιαιρετικού κηρύγματος.

Είναι αυτονόητο ότι το ορθόδοξο εκκλησιαστικό κήρυγμα δεν μπορεί να είναι ούτε προτεσταντικού τύπου ευσεβιστική ηθικολογία ούτε ρωμαιοκαθολικού τύπου σχολαστική καθηκοντολογία. Είναι όμως, επίσης, αδιανόητο το αντιαιρετικό

κήρυγμα να περιλαμβάνει την καλλιέργεια φανατισμού και σκληρότητας προς τον άνθρωπο που έχει εμπλακεί στην πλάνη.

Εκφράσεις ακραίες, ανάρμοστες, βλαπτικές, ισχυρισμοί αναληθείς, φημολογίες ανεύθυνες ή ανεξέλεγκτες είναι όχι μόνο ασυμβίβαστες με το ορθόδοξο ήθος αλλά δεν μπορούν να αποτελούν επιπλέον περιεχόμενο του κηρύγματος. Είναι επιλήψιμες και βλαπτικές για την αντιμετώπιση της ποικιλόμορφης πλάνης.

Είναι σοβαρότατο σφάλμα η διαβολοποίηση ή η απαξίωση των συνανθρώπων μας, στα πλαίσια του κηρύγματος, που είναι θύματα της πλάνης. Τέτοιος λόγος δεν είναι λόγος «ἄλατι ἡρτυμένος» (Κολ. 4, 6). Δεν εκφράζει την αγάπη και το άδολο ενδιαφέρον του ποιμένα ή του χριστιανού προς τα πνευματικά θύματα του όφους. Δεν συμβάλλει στην κατά Χριστόν οικοδομή του πληρώματος, ούτε αποτελεί υπεύθυνη ενημέρωση.

Ότι είναι σφάλμα η διαβολοποίηση ή η απαξίωση των πλανεμένων συνανθρώπων μας, μας το υπενθυμίζουν δύο Πατέρες της Εκκλησίας μας. Διαχρονικά επίκαιρος παραμένει, και στο θέμα αυτό, ο λόγος του Ι. Χρυσοστόμου: «τῷ λόγῳ διώκω οὐ τὸν αἵρετικὸν ἀλλὰ τὴν αἵρεσιν, οὐ τὸν ἄνθρωπον ἀποστρέφομαι ἀλλὰ τὴν πλάνην μισῶ, καὶ ἐπισπᾶσθαι βούλομαι» (PG 50, 701).

Το δεύτερο παράδειγμα είναι ευρύτερα γνωστό. Προέρχεται από το Γεροντικό και από τη ζωή του αγίου Μακαρίου του Αιγυπτίου. Σε αντίθεση με την αναποτελεσματική σκληρότητα του υποτακτικού του απέναντι στον ιερέα των

ειδώλων και τα τραγικά αποτελέσματά της, η αγαπητική και διακριτική στάση του αγίου Μακαρίου έκανε τον ειδωλολάτρη όχι μόνο χριστιανό, αλλά και μοναχό.

Προσοχή λοιπόν στα κενά και στα σφάλματα. Κάθε λόγος ανακριβής ή επιθετικός ή φανατικός που βλέπει τον πλανημένο συνάνθρωπο ως εχθρό και όχι ως αδελφό που χρήζει βοήθειας κάνει μεγαλύτερη ζημιά και δεν ωφελεί. Και κάτι ακόμη. Όσοι επιλέγουν τέτοιες αδιέξοδες πρακτικές, άθελά τους ενισχύουν την αιρετική προπαγάνδα που συνηθίζει να ταυτίζει την Ορθόδοξη Εκκλησία και πίστη με εσφαλμένες συμπεριφορές των μελών της.

<https://bit.ly/3xO40dc>